

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 9C/41/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1013201759
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Igor Valent
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2020:1013201759.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudcom JUDr. Igorom Valentom v spore žalobcov v rade 1): P. C., G.. S., B.. XX.XX.XXXX, X. W. XXX/XX, XXX XX X. Š.O., v rade 2) T. C., B.. XX.XX.XXXX, X. Z. XXX/XX, XXX XX X. Š., obaja zastúpení: JUDr. Rudolfom Fajbíkom, advokátom, so sídlom Dobšinského 14, 969 01 Banská Štiavnica, proti žalovanému: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, o žalobe na náhradu škody takto

rozhodol:

Súd žalobu žalobcov **z a m i e t a**.

Súd žalovanému **p r i z n á v a** voči žalobcom v rade 1) a v rade 2) nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobou už zo dňa 03.10.2013 podanou na Krajský súd v Bratislave sa žalobcovia domáhali voči žalovanému preskúmania zákonnosti a zrušenia rozhodnutia o odškodnení pod číslom XXXXX/XXXX-XXXX/XX zo dňa XX.XX.XXXX a rozhodnutia o odškodnení Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky pod číslom XXXXX/XXXX-XXXX/XX zo dňa XX.XX.XXXX na tom skutkovom základe, že takéto rozhodnutia žalobcovia považovali za nezákonné v rozpore s § 6 Zák. č. 215/2006 Z. z., ktorý ustanovoval maximálnu sumu odškodnenia v rozsahu 50-násobku minimálnej mzdy.

2. Krajský súd v Bratislave v konaní 1S/233/2013 rozsudkom zo dňa 15.01.2015 žalobu žalobcov zamietol a v časti, ktorou sa domáhali odškodnenia vo výške presahujúcej odškodnenie priznané rozhodnutiami Ministerstva spravodlivosti, postúpil vec Okresnému súdu Bratislava I na ďalšie konanie.

3. Voči uvedenému rozsudku krajského súdu žalobcovia v zákonom stanovenej lehote podali odvolanie a žiadali, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, eventuálne, aby zmenil napadnutý rozsudok a žalobe vyhovel.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky Uznesením sp. zn. 2Sžo/47/2015 zo dňa 24.05.2017 Rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 1S/233/2013-30 z 15.01.2015 zrušil a vec postúpil tunajšiemu súdu, ako súdu vecne a miestne príslušnému, ktorý vec prejedná a rozhodne v civilnom sporovom konaní s odôvodnením, že miestna príslušnosť je daná miestom, kde nastala skutočnosť, ktorá zakladá uplatnené právo, pričom k trestnému činu, pri ktorom žalobcovia utrpeli ujmu na zdraví, došlo v meste Banská Štiavnica. Ďalej Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí poukázal na skutočnosť, že Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky o žiadosti osôb poškodených násilnými trestnými činmi podľa zákona (Zák. č. 215/2006 Z. z.) nerozhoduje v správnom konaní podľa správneho poriadku ako orgán verejnej správy a nevydáva pritom rozhodnutia zákonnosť,

ktorých by bola predmetom súdneho prieskumu, ale poškodený sa môže domáhať na súde odškodnenia a nie preskúmania zákonnosti rozhodnutia proti Slovenskej republike, t. j. proti štátu, čo bol dôvod postúpenia veci tunajšiemu súdu.

5. Po postúpení veci tunajšiemu súdu dňa 21.08.2017 súd uznesením zo dňa 15.01.2018 vyzval žalobcov na doplnenie riadnej žaloby s odkazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu v zmysle § 127 ods. 1 a § 132 ods. 1 Civilného sporového poriadku za účelom ozrejmenia, čo žalobou žalobcovia sledujú, upresnenie navrhovaného výroku rozhodnutia vo veci samej (petit) s tým, že petit musí byť jasný, určitý a zrozumiteľný (výška uplatňovaného nároku z titulu náhrady škody). Právny zástupca žalobcu upresnil petit žaloby tak, že žalobca v rade 1) uplatnil voči žalovanému nárok na zaplatenie sumy 14.470,- € a žalobca v rade 2) voči žalovanému nárok na zaplatenie 4.791,- €.

6. Následne uznesením spolu s výzvou zo dňa 18.05.2018 súd po doručení upravenej žaloby vyzval žalovaného na vyjadrenie a označenie rozhodujúcich skutočností na svoju obranu spolu s pripojením listín, na ktoré sa odvoláva a označenia dôkazov na preukázanie svojich tvrdení. Žalovaný podaním zo dňa 06.06.2018 zaslal písomné vyjadrenie s tým, že žalobu žiada v celom rozsahu zamietnuť s poukazom na oneskorené uplatnenia práve na odškodnenie na súde a s argumentáciou, že v danej právnej veci za rozhodujúce je nutné považovať platnú zásadu, že pokiaľ štátny orgán koná, môže konať iba to, čo mu zákon ukladá. Na rozdiel od fyzických osôb, ktoré nemôžu konať iba to, čo im zákon zakazuje, pričom Ministerstvo spravodlivosti pri posudzovaní žiadosti o odškodnenie žalobcov z hľadiska určenia výšky finančného odškodnenia rešpektoval zákonnú úpravu vzťahujúcu sa na takýto nárok žalobcov v rade 1) a 2) (§ 6 Zák. č. 215/2006 Z. z.), v zmysle ktorého celková výška odškodnenia poskytnutá podľa zákona nesmie v jednotlivom prípade presiahnuť 50-násobok minimálnej mzdy a v tomto duchu boli vydané i rozhodnutia žalovaného. Žalovaný namietal tvrdenia žalobcov o tom, že zákonom stanovené maximum odškodnenia pre obeť násilných trestných činov v zmysle § 6 Zák. č. 215/2006 Z. z. je ustanovením, ktoré by bolo v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky.

7. Žalobcovia prostredníctvom právneho zástupcu podaním zo dňa 25.06.2018 sa písomne vyjadrili a uviedli, že od počiatku žaloby je zrejmé, že žalobcovia uplatňujú svoj nárok v zmysle Zákona č. 215/2006 Z. z. a žalovaný (Slovenská republika) mal rešpektovať právny poriadok ako celok vrátane právnych predpisov, na ktoré poukazujú žalobcovia. Ďalej k námietke žalovaného uviedol, že ak nie je upravené právo obeť na odškodnenie výslovne v ústave, toto je subsumované v časti práva na ochranu života a zdravia, ktoré nepochybne ústavným právom sú a žalobcovia ako obeť násilného trestného činu sú diskriminovaní pokiaľ osobitný právny predpis ustanovuje maximálnu sumu, ktorú možno poskytnúť obetiam násilného trestného činu ako náhradu ujmy na zdraví vyčíslenú a priamo viazanú na minimálnu mzdu určenú osobitným právnym predpisom. Žalobcovia poukázali na to, že nie je poskytnuté žiadne zákonné odôvodnenie prečo práve takto určený limit a z akých dôvodov je v súlade s európskymi smernicami a prečo takto určené maximálne odškodnenie je odškodnením spravodlivým a primeraným.

8. V rámci dupliky žalovaný podaním zo dňa 31.08.2018 zopakoval, že právna úprava odškodnenia obeť násilných trestných činov nie je v žiadnom rozpore s Ústavou Slovenskej republiky a zdôraznil, že počnúc dňom 01.01.2018 nadobudol účinnosť Zákon č. 274/2017, ktorý aktuálne upravuje odškodnenie obeť násilných trestných činov a týmto zákonom sa vykonáva úplná transpozícia smernice Európskeho parlamentu Rady 2012/29/EÚ z 25.10.2012, ktorou sa stanovujú minimálne normy v oblasti práv, podpory a ochrany obeť trestných činov, a ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2001/220/SVV do právneho poriadku Slovenskej republiky. Ďalej žalovaný uviedol, že uplatnenie nároku na odškodnenie od štátu podľa právnej úpravy nebráni obetiam násilných trestných činov, uplatniť a vymáhať odškodnenie od páchatel'a trestného činu a tým získať náhradu celej škody na zdraví, ktorá im bola spôsobená.

9. Následne súd vo veci určil na deň 29.01.2019 termín pojednávania, na ktorom okrem oboznámením sa s listinnými dôkazmi tak, ako boli predložené žalobcom a žalovaným, vykonal dokazovanie výsluchom právneho zástupcu žalobcov a výsluchom splnomocneného zástupcu žalovaného. Právny zástupca žalobcov zdôraznil, že listinnými dôkazmi žalobcovia preukázali odôvodnenosť uplatňovaného nároku z titulu náhrady škody na zdraví a to z titulu náhrady za bolesť a sťaženia spoločenského uplatnenia podľa predložených lekárskeho posudkov. Žalovaný síce poskytol žalobcom ako obetiam násilného trestného činu náhradu škody v maximálnom prípustnom rozsahu (§ 6 Zák. č. 215/2006 Z. z.), avšak takto poskytnutý nárok na náhradu škody je nižší ako predstavuje skutočná a reálna škoda na zdraví

u oboch žalobcov. Právny zástupca žalobcov zdôraznil, že žalobcovia boli diskriminovaní pokiaľ nebol uspokojený ich nárok na náhradu škody z titulu bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia v rozsahu ako to deklarovali lekáorskými znaleckými posudkami, pretože zákonom určená suma, v zmysle ktorej boli odškodnení je neprimerane nízka a žalovaný neprebral zodpovednosť v plnom rozsahu za páchatela násilnej trestnej činnosti. Právny zástupca žalobcov namietal legitimitu zákonom určenej maximálnej výšky pri odškodňovaní násilných trestných činov s poukazom na Smernicu Rady ES, Článok 12 pri odškodňovaní má byť odškodňovanie spravodlivé a primerané, čo vyplýva i zo samotného Európskeho dohovoru o odškodňovaní násilných trestných činov v zmysle Článku 5. Právnu úpravu v zmysle Zákona č. 215/2006 Z. z. limitujúcu výšku odškodnenia, považoval právny zástupca žalobcov za úpravu v rozpore i s Ústavou Slovenskej republiky pokiaľ ústava priznáva nárok na ochranu života a zdravia ako základné právo a slobodu občana Slovenskej republiky. Splnomocnený zástupca žalovaného vo svojej výpovedi zdôraznil, že žalovaný ako subjekt poskytujúci nárok na náhradu škody na zdraví pre žalobcov ako obeť násilných trestných činov rozhodoval v zmysle platnej právnej úpravy pre oboch žalobcov poskytol maximálny limit odškodnenia v rozsahu 50-násobku minimálnej mzdy a iný postup žalovaného nebol možný. Žalovaný zdôraznil, že každý členský štát Európskej únie má individuálne upravené zákonnou úpravou odškodnenie z titulu odškodnenia obetí násilných trestných činov, niekto vo väčšom, niekto v menšom rozsahu. Žalovaný, t. j. Slovenská republika, určila maximálny limit odškodnenia ako 50-násobok minimálnej mzdy. Ďalej žalovaný zdôraznil, že zákonná úprava odškodnenia obetí násilných trestných činov je len podporného charakteru, a to za prípadu, že nie je možné vymôcť akúkoľvek náhradu od páchatela násilného trestného činu, čo je základná filozofia odškodňovacieho právneho predpisu, v zmysle ktorého bola poskytnutá náhrada pre žalobcov, t. j. Zák. č. 215/2006 Z. z., ktorý je nutné aplikovať na daný právny vzťah.

10. Uznesením sp. zn. 9C/41/2017-113 zo dňa 05.04.2019 tunajší súd konanie prerušil, podľa ustanovenia § 162 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku, pretože dospel pred rozhodnutím vo veci samej k záveru, že sú splnené podmienky na konanie o súlade právnych predpisov a rozhodol sa podať návrh Ústavnému súdu Slovenskej republiky na začatie konania.

11. Dňa 05.04.2019 Okresný súd Žiar nad Hronom podal na Ústavný súd Slovenskej republiky návrh na začatie konania podľa Článku 125 ods. 1 písm. a) Ústavy SR o súlade ustanovenia § 6 Zák. č. 215/2006 Z. z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi v súlade s Ústavou Slovenskej republiky.

12. Právny zástupca žalobcov v rade 1) a 2) podal dňa 01.05.2019 návrh na zmenu žaloby a domáhal sa pripustenia zmeny žaloby tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni v rade 1) nielen sumu 14.470,- €, ale i zákonný úrok z omeškania vo výške 8,75 % ročne odo dňa 01.05.2016 do budúca a žalobcovi v rade 2) nielen sumu 4.791,- €, ale i úrok z omeškania vo výške 8,75 % ročne odo dňa 01.05.2016 do zaplata. Súd takúto zmenu žaloby pripustil Uznesením sp. zn. 9C/41/2017-145 zo dňa 15.05.2020.

13. Ústavný súd Slovenskej republiky PL. ÚS 5/2020-10 zo dňa 16.04.2020 návrh okresného súdu odmietol.

14. Následne súd určil termín pojednávania na deň 18.08.2020, kde realizoval dokazovanie oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi žalobcov v rade v 1. a v 2. a to žiadosťou o odškodnenia žalobcov podľa Zák. č. 215/2006 Zb. Zák., uznesením Krajskej prokuratúry Banská Bystrica sp. zn. KV 67/2010 - 65 zo dňa 15.06.2011, ktoré sa stalo právoplatným a vykonateľným dňa 15.07.2011 o zastavení trestného stíhania voči obv. Y. S., lekáorskými posudkami o vyčíslení bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia žalobcov v rade v 1. a v 2., rozhodnutím o odškodnení Ministerstva spravodlivosti SR č. 20242/012-1537/35, rozhodnutím o odškodnení Ministerstva spravodlivosti - SR č. 20242/2012-1537/33, spisom Krajského súdu Bratislava sp. zn. 1S 233/2013, uznesením Najvyššieho súdu SR Sšo/47/2015 a zistil tento skutkový stav veci:

15. Žalobcovia v rade v rade 1/ a v rade 2/ boli poškodení na zdraví v dôsledku násilného trestného činu spáchaného 21.12.2010 v Banskej Štiavnici Y. S.. Krajská prokuratúra v Banskej Bystrici uznesením sp. zn. KV 67/2010- 65 zo dňa 15.06.2011 v zmysle § 215 ods. 1. písm. e/ Tr. poriadku zastavila trestné stíhanie, pretože obvinený nebol v čase spáchania činu pre nepříčetnosť trestne zodpovedný. Ministerstvo spravodlivosti SR na žiadosť žalobcov v rade 1/ a v rade 2/ rozhodnutiami č. XXXXX/XXXX-XXXX/XX žalobcovi v rade v 2. a rozhodnutím o odškodnení č. XXXXX/XXXX-XXXX/XX zo dňa

4.10.2012 žalobcovi v rade v 1. priznalo odškodnenie v sume 15.385 € pre každého zvlášť s poukazom na § 6 Zák. č. 215/2006 Z. z. platného v čase rozhodovania s tým, že celková suma odškodnenia nesmie presiahnuť 50 násobok minimálnej mzdy, ktorá v čase rozhodovania s odkazom na Nariadenie vlády SR č. 441/2009 Z. z. bola určená sumou 307,70 € za mesiac.

Žalobcovia prostredníctvom právneho zástupcu z dôvodu, že im bol priznaný nárok pre každého zvlášť len vo výške 15.385 € napriek tomu, že v zmysle lekárskeho posudku vyčíslená bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia pre žalobcu v rade v 1. predstavovala sumu 29.855 € a pre žalobcu v rade v 2. sumu 20 176 €, podali na krajský súd žalobu o preskúmanie zákonnosti takýchto rozhodnutí žalovaného. Krajský súd Bratislava rozsudkom 1S 233/2013 zo dňa 15.01.2015 žalobu zamietol a súčasne žalobcov domáhajúcich sa odškodnenia vo výške presahujúcej priznaného odškodnenia z titulu rozhodnutia žalovaného postúpil vec na ďalšie konanie Okresnému súdu Bratislava I. Najvyšší súd SR v dôsledku podaného dovolania žalobcov takýto rozsudok Krajského súdu v Bratislave zrušil a vec postúpil tunajšiemu súdu s tým, že žalobcovia ako poškodení sa môžu domáhať na súde odškodnenia a nie preskúmania zákonnosti rozhodnutia proti Slovenskej republike, t.j. proti štátu a to v lehote 1 roka odo dňa doručenia rozhodnutia o žiadosti.

Súd vec právne posúdil nasledovne:

16. Podľa § 35 Zák. č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov alebo zmene a doplnení niektorých zákonov, účinných odo dňa 1.1.2018, konania vo veciach podľa 3. časti začatým pred 1.1.2018 sa dokončia podľa predpisov účinných do 3.12.2017.

17. Podľa § 2 ods. 2 písm. a/ Zák. č. 215/2006 Z. z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi (účinný do dňa 1.1.2018), poškodeným podľa tohto zákona je osoba, ktorej bola v dôsledku trestného činu spôsobená ujma na zdraví, ak táto osoba v dôsledku tohto činu zomrela (ďalej len zomretý), pozostalý manžel po zomretom manželovi a pozostalé dieťa po zomretom manželovi, a ak ich niet, pozostalý rodič po zomretom, a ak ho niet, osoba, ku ktorej mal zomretý vyživovaciu povinnosť.

18. Podľa § 4 ods. 2. Zák. č. 215/2006 Z. z., ak páchatel trestného činu, ktorým bola poškodenému spôsobená ujma na zdraví nie je známy, zdržiava sa na neznámom mieste, alebo jeho trestnému stíhaniu, bráni zákonná prekážka a ujma na zdraví nebola poškodenému plne uhradená, inak, poškodený môže požiadať o odškodnenie, iba ak výsledky vyšetrovania, alebo skráteného vyšetrovania orgánov činných v trestnom konaní nevyvolávajú dôvodné pochybnosti o tom, že sa stal trestný čin, ktorým bola poškodenému spôsobená ujma na zdraví.

19. Podľa § 5 ods. 1. Zák. č. 215/2006 Z. z., na výpočet odškodnenia, ak ide o ujmu na zdraví sa primerane použijú ustanovenia osobitného predpisu upravujúceho poskytovanie náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia nemožno zvýšiť. Ak bolo trestným činom spôsobená smrť, poškodený má nárok na vyplatenie odškodnenia v sume 50 - násobku minimálnej mzdy. Ak právo na odškodnenie majú viacerí poškodení, rozdelí sa uvedená suma medzi nich rovným dielom. Poškodený trestným činom znásilnenia, sexuálneho násillia, alebo sexuálneho zneužívania má nárok aj na vyplatenie odškodnenia za spôsobenú morálnu škodu v sume 10 - násobku minimálnej mzdy.

20. Podľa ods. 2. tohto ustanovenia, poškodenému sa v prípade ujmy na zdraví, môže ako odškodnenie poskytnúť maximálne finančná suma predstavujúca rozdiel medzi výškou odškodnenia vypočítaného podľa ods. 1. a súčtom všetkých finančných súm, ktoré už poškodený dostal ako náhradu ujmy na zdraví.

21. Podľa § 6 Zák. č. 215/2006 Z. z., celková suma odškodnenia poskytnutá podľa tohto zákona, nesmie presiahnuť 50 - násobok minimálnej mzdy.

22. V zmysle Nariadenia vlády SR č. 441/2009 Z. z. (§ 1. ods. 1. písm. a/), suma minimálnej mzdy bola ustanovená na sumu 307,70 €.

23. Súd uvádza, že v aktuálnej právnej úprave odškodnenie obetí násilných trestných činov, je upravené Zák. č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov s účinnosťou od 1.1.2018 s tým, že v zmysle prechodných ustanovení (§ 35), konania vo veciach podľa 3. časti začatého pred 1.1.2019 sa dokončia podľa predpisov určených do 31.12.2017.

24. Pokiaľ, po pripustení zmeny žaloby uplatňovali žalobcovia v rade v 1. a 2. voči žalovanému SR zastúpená Ministerstvom spravodlivosti - SR, nárok na peňažné plnenie z titulu náhrady škody, je nutné uviesť, že takúto škodu žalobcom v rade v 1. a v 2. spôsobil páchatel' trestného činu ako škodca a nie strana žalovaná - štát. Žalovaný nie je škodcom, ktorý spôsobil žalobcom v rade v 1. a v 2. škodu svojím konaním, ale len subjektom, ktorý kompenzuje poškodenému (žalobcom) škodu subsidiárne za škodcu, ktorý nie je schopný takúto škodu nahradiť. I v odôvodnení rozhodnutia Uznesenie Ústavného súdu - SR PL. ÚS 5/2020 bod 25, Ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že pokiaľ by žalovaný bol škodcom napr. páchatel'om trestného činu, ktorým došlo k spôsobenej škode žalobcom v rade v 1. a v 2. je na mieste uvažovať o tom, že obmedzenie zodpovednosti štátu by bolo diskriminačným, neprípustným a neudržateľným. To by bol dôvod, keby porovnateľné situácie, v ktorých by sa s poškodenými subjektami zachádzalo odlišným spôsobom, zvýhodňoval by sa žalovaný t. j. štát a znevýhodňovalo by sa postavenie poškodeného, ktorému práve štát spôsobil svojím konaním škodu. Žalobcom v rade v 1. a v 2. však ako páchatel' trestného činu škodu na zdraví spôsobil Y. S., voči ktorému trestné stíhanie bolo zastavené z dôvodu, že v čase spáchania trestného činu nebol zodpovedný. Práve z tohto dôvodu, že poškodení sa nemohli domôcť náhrady škody proti páchatel'ovi trestného činu, žalovaný (štát) poskytol plnenie na vyrovnanie nerovnosti poškodených práve z tohto dôvodu s tým, že takéto plnenie je limitované zákonnou úpravou konkrétne Zák. č. 215/2006 Z. z. Žalovaný mohol preto poskytnúť náhradu žalobcom len v zmysle právnej úpravy v rozsahu ako mu to ukladá zákon nie nad jeho rámec.

Právo obete násilného trestného činu na odškodnenie poskytujúce zo strany žalovaného (štátu) nie je ústavným právom a nie je ani zachytené v žiadnom čl. Ústavy SR. Žalovaný v zmysle platnej právnej úpravy a účinného zákona (dnes Zák. č. 274/2017) a do dňa 1.1.2018 Zák. č. 215/2006 Z. z. nemôže priznať viac a sumu vyššiu ako je zákonom stanovené maximum , v prípade žalobcov v rade 1/ a v rade 2/ v zmysle Zák. č. 215/2006 Z. z. uvedené v § 6.

Je nutné uviesť, že takáto právna úprava odškodňovania osôb poškodených násilnými trestnými činmi nemá zámer a účel v plnom rozsahu nahrádzať odškodnenie na ktoré vzniká právo osobe poškodenej voči škodcovi, t.j. páchatel'ovi trestného činu. Štát poskytuje len podporu obetiam násilných trestných činov tým, že poskytuje primeranú náhradu určenú maximálnym rozsahom zákonnou úpravou práve za páchatel'a trestného činu. Aj v rámci iných krajín Európskej únie upravujú národné právne poriadky rôzne, výšku škody ktorá je založená na odškodňovaní škody na zdraví spôsobenej obetiam násilných trestných činov, za ktorým účelom boli prijaté i opatrenia na uľahčenie odškodňovania obetí takýchto trestných činov.

Slovenská republika implementovala do svojej právnej úpravy Smernicu rady č. 2004/80/ES, pričom z tejto smernice (čl. 12 bod 2) je zrejmé, že všetky členské štáty zabezpečia, aby ich vnútroštátne pravidlá ustanovovali existenciu systému odškodňovania obetí násilných trestných činov spáchaných na ich jednotlivých územia, ktorý zaručuje spravodlivé a primerané odškodnenie pre obete, čo však nevylučuje, že vnútroštátne úpravy členských štátov môžu stanoviť maximálnu výšku priznaného finančného odškodnenia. Obdobne takéto odškodnenia obetiam násilných trestných činov je limitované zákonnou úpravou i v ČR (Zák. č. 45/2013 Sb.), kde je tak isto ako v slovenskej právnej úprave uvedený limit maximálneho možného odškodnenia.

Súd uvádza, že i keď právna úprava umožňuje odškodnenie obetí násilných trestných činov v zmysle osobitného právneho predpisu (aktuálne Zák. č. 274/2017 Z. z.), a do dňa 1.1.2018 Zák. č. 215/2006 Z. z., samotné obete násilných trestných činov môžu uplatniť a vymáhať odškodnenie i od páchatel'a trestného činu a takýmto spôsobom zabezpečiť náhradu celej uplatňovanej škody v súvislosti so škodou na zdraví, ktorá im bola spôsobená.

Z týchto dôvodov t.j. maximálne limitovanej zákonnej úpravy nároku na náhradu škody osobitným právnym predpisom, ktorú poskytuje štát nie ako škodca, ale za škodcu takýmto obetiam, súd žalobu v celom rozsahu zamietol, pokiaľ sa žalobcovia v rade v 1. a v 2. domáhali nároku na náhradu škody nad rámec zákonnej úpravy.

25. O nároku na náhradu trov konania, súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 262 ods. 1. C.s.p., aj bez návrhu, rozhodnutím, ktorým sa konanie končí s využitím ustanovenia § 255 ods. 1.C.s.p. tak, že žalovanému, ktorý bol v konaní úspešný, súd priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcom v 1. a v 2. rade, ktorí vo veci úspech nemali. O samotnom vyčíslení náhrady trov konania, súd rozhodne v zmysle ustanovenia § 262 ods. 2. C.s.p. samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, ktoré rozhodnutie vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Žiar nad Hronom, písomne v dvoch vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Podľa § 363 CSP sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Náležitosťou odvolania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 CSP). Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis s prílohami zostal na súde a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 CSP).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov).